

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/595/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714200482
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714200482.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovskej v právnej veci navrhovateľa K. E., bytom J. L., K. XXXX/XX, zastúpeného E. K. O., advokátom so sídlom J. L., M. XX/XX proti odporcovi: K.y, so sídlom L., Y. 2, o zaplatenie 4 496,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 01. apríla 2014, č. k. 3C/12/2014-66 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej výrokovej časti a výrokovej časti o náhrade trov konania potvrdzuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 95,29 eur k rukám JUDr. K. O., advokáta do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1 413,32 eur spolu s 5,5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 413,32 eur od 18.07.2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd zamietol. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom pôvodne od Slovenskej republiky - Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zaplatenia 1496,32 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody a 3 000 eur titulom nemajetkovej ujmy spôsobená škoda 1496,32 eur v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Odporca vo svojom vyjadrení zo dňa 27.02.2014 uviedol, že nárok uplatnený žalobou neuznáva a navrhuje ho zamietnuť, keďže je uplatnený priamo proti ústrednému orgánu verejnej moci, čo zákon nepripúšťa, a teda ak sa navrhovateľ domáha zmeny v osobe odporcu, je potrebné postupovať podľa § 92 ods. 4 O.s.p.. Súd ďalej zistil zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2T/140/2011, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Považskej Bystrici ČVS:ORP-512/JP-PB-2010 zo dňa 25.03.2011 bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie K. E. - navrhovateľovi - pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.. Proti uvedenému uzneseniu vyšetrovateľa podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. K. O., AK J. L., sťažnosť zo dňa 08.04.2011, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Považská Bystrica Pv 1023/2010-12 zo dňa 06.05.2011 zamietnutá, nakoľko bola nedôvodná. Po skončení vyšetrovania predložil vyšetrovateľ OR PZ Považská Bystrica spis Okresnej prokuratúre Považská Bystrica s návrhom na schválenie zmiernu a zastavenie trestného stíhania podľa § 220 ods. 1 Tr. por. zo dňa 27.06.2011. Prokurátor Okresnej prokuratúry Považská Bystrica podal dňa 12.07.2011 na Okresný súd Považská Bystrica obžalobu na vtedy obvineného K. E. - navrhovateľa - pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.. Okresný súd Považská Bystrica vydal dňa 05.09.2011 trestný rozkaz, ktorým uznal navrhovateľa vinným zo spáchania prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.. Proti uvedenému trestnému rozkazu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote vtedy obvinený K. E. odpor zo dňa XX.XX.XXXX, na základe čoho súd nariadil hlavné pojednávanie. Na hlavnom pojednávaní dňa XX.XX.XXXX bol vyhlásený rozsudok, v zmysle ktorého bol vtedy obžalovaný K. E. oslobodený spod obžaloby pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák.,

nakoľko skutok nie je trestným činom. Proti uvedenému rozsudku podala dňa 06.12.2011 Okresná prokuratúra Považská Bystrica odvolanie. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd uznesením č. k. 3To/20/2012-250 zo dňa 26.03.2012 odvolanie prokurátora zamietol. Rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 2T/140/2011-235 zo dňa 06.12.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3To/20/2012-250 zo dňa 26.03.2012 nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2012. Právny zástupca navrhovateľa vykonal nasledovné úkony právnej služby: 06.04.2011- prevzatie obhajoby, 07.04.2011 - nazretie do vyšetrovacieho spisu, 11.04.2011 - sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa OR PZ Považská Bystrica o vznesení obvinenia, 13.04.2011 - výsluch poškodenej MUDr. R., 14.04.2011 - výsluch vtedy obvineného K. E., 18.04.2011 - účasť na konfrontácii medzi K. E. a svedkom E. G., 03.05.2011 - účasť na konfrontácii medzi poškodenou MUDr. R. a svedkom E. G., 23.05.2011- účasť na konfrontácii medzi vtedy obvineným K. E. a poškodenou MUDr. R., 01.06.2011 - výsluch svedkyne C. X., 06.06.2011 - výsluch svedka E. D., 08.06.2011 - písomné podanie vo veci samej s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. Z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, 20.06.2011 - výsluch svedkyne K. M., 21.06.2011 - výsluch poškodenej H.. R., 27.06.2011 - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu na OR PZ J. L., 24.10.2011 - písomné podanie vo veci samej - odpor proti trestnému rozkazu Okresného súdu J. L. č. k. 2T/140/2011-216 zo dňa 05.09.2011, 08.11.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Považská Bystrica, 6.12.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Považská Bystrica, 26.3.2012 - účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Trenčíne. Faktúrou č. 2012065 zo dňa 11.12.2012 vyúčtoval JUDr. K. O., AK J. L. navrhovateľovi odmenu za právne služby v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 2T/140/2011 vo výške 1 496,32 eur. Úkony právnej služby, ktoré právny zástupca navrhovateľa vykonal, a ktoré vyúčtoval navrhovateľovi, sú uvedené v špecifikácii zo dňa 11.12.2012. Dňa 14.12.2012 bola na účet JUDr. K. O., AK Považská Bystrica pripísaná suma 1496,32 eur. Navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. K. O. podal na Ministerstvo vnútra SR a Generálnu prokuratúru SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 15.01.2013. V uvedených žiadostiach opísal priebeh svojho trestného stíhania. Uviedol, že za právne služby v súvislosti s predmetnou trestnou vecou vynaložil 1 496,32 eur, pričom je zrejmé, že mu bola spôsobená škoda v uvedenej výške, a to nezákonným rozhodnutím - uznesením vyšetrovateľa OR P Považská Bystrica ČVS:ORP-512/JP-PB-2010 zo dňa 25.03.2011, ako i podaním žaloby zo dňa 06.05.2011, pričom ide o škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. V závere žiadosti uvádza, že žiada o prerokovanie nároku klienta a následné nahradenie škody vo výške 1496,32 eur čo predstavuje jeho náklady vynaložené na právne zastúpenie v predmetnej trestnej veci. Ministerstvo vnútra SR predmetnú žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody postúpilo Generálnej prokuratúre SR listom zo dňa 26.03.2013 z dôvodu, že nie je príslušným orgánom na jej prerokovanie. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 10.07.2013 oznámila navrhovateľovi, že s prihliadnutím na ostatnú zmenu zákona č. 514/2003 Z. z. je nesporné, že v predmetnej veci nie je orgánom oprávneným konať v mene štátu Ministerstvo vnútra SR. Ďalej citovala ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f) predmetného zákona, ktorý vymedzuje prípady, kedy v mene štátu koná Generálna prokuratúra SR. Uviedla, že škodu, ktorá navrhovateľovi vynaložením nákladov na právne zastúpenie vznikla, nespôsobil prokurátor. Navrhovateľ bol spod obžaloby oslobodený s poukazom na to, že súd nevyužil pri preskúmaní obžaloby postup podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. por., ale vydal trestný rozkaz. Za uvedeného stavu, keď Ministerstvo vnútra SR nie je oprávnené konať za štát, a postavenie Generálnej prokuratúry SR je sporné, je možné aplikovať len ustanovenie § 4 ods. 2 citovaného zákona. V závere uvedeného listu sa uvádza, že vzhľadom k tomu, že navrhovateľ požaduje náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na právne zastúpenie v predmetnej veci v priebehu tak prípravného, ako i súdneho konania, Generálna prokuratúra SR nároky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom nemieni uspokojiť a o predmetnej žiadosti konať ďalej nebude. Odkázala navrhovateľa, aby sa prípadného uspokojenia nároku domáhal súdnou cestou. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že nárok na náhradu škody dali prerokovať tak Ministerstvu vnútra SR, ako i Generálnej prokuratúre SR, pričom Ministerstvo vnútra SR poukázalo na príslušnosť Generálnej prokuratúry SR. Práve z toho dôvodu žalovali Slovenskú republiku - Generálnu prokuratúru SR. Je právne irelevantné, z akého účtu bola vykonaná úhrada za právne služby poskytnuté navrhovateľovi a komu tento účet patrí, dôležité je to, že tieto peňažné prostriedky boli uhradené za navrhovateľa a k úhrade skutočne došlo. Právne služby boli fakturované navrhovateľovi s tým, že sa jednalo o pôžičku a navrhovateľ je povinný túto pôžičku vrátiť. Navrhovateľovi tak vznikol záväzok na zaplatenie uvedenej sumy. Navrhovateľ uviedol, že účet, z ktorého bola uhradená odmena za vykonané úkony právnej služby JUDr. K. O., patrí dcére jeho priateľky, ktorej to ešte nemal kedy vrátiť. Odporca v konaní namietal nedostatok pasívnej legitímácie z dôvodu nesprávneho označenia odporcu

v návrhu na začatie konania. Súd poukazuje na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej v prípade, ak označenie odporcu je v logickom rozpore s tvrdením navrhovateľa v návrhu o tom, kto zodpovedá za škodu, ktorej náhrady sa domáha, je potrebné účastníka konania postupom podľa § 43 O.s.p. vyzvať k odstráneniu tejto vady podania. V danom prípade na základe uvedenej výzvy navrhovateľ označil za odporcu Slovenskú republiku - Generálnu prokuratúru SR, čím odstránil pochybnosti o tom, kto má byť v zmysle § 79 OSP žalovaný. Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci obsahuje ustanovenia tak hmotnoprávneho, ako i procesného charakteru. Ostatná novela uvedeného zákona č. 412/2012 Z. z. účinná od 01.01.2013 neobsahuje prechodné ustanovenia, preto treba vychádzať z princípov procesného práva. Na rozdiel od hmotného práva, v ktorom zásadne platí hmotné právo účinné v čase vzniku právnych vzťahov, v procesnom práve sa majú aplikovať procesné predpisy účinné v čase postupu príslušného orgánu, pokiaľ prechodné ustanovenie nerieši jeho postup inak. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola tak Ministerstvu vnútra SR ako i Generálnej prokuratúre SR doručená 15.01.2013, teda podľa názoru súdu vzhľadom na absenciu intertemporálnych noriem na určenie orgánu konajúceho v mene štátu vo veci náhrady škody ako i konanie o predbežnom prerokovaní nároku je potrebné aplikovať procesné právo účinné v čase rozhodovania. Odporca dôvodil, že príslušným orgánom konajúcim v mene štátu by malo byť Ministerstvo vnútra SR v zmysle právnej úpravy účinnej do 31.12.2012, resp. podľa § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Faktom však zostáva, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na 2 orgány - Ministerstvo vnútra SR a Generálnu prokuratúru SR. Ustanovenie § 4 ods. 3 v spojení s § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. ustanovuje povinnosť bezodkladne postúpiť žiadosť podanú na nepríslušnom orgáne príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. V posudzovanom prípade tak urobilo len Ministerstvo vnútra SR, ktoré túto žiadosť listom zo dňa 26.03.2013 postúpilo Generálnej prokuratúre SR, nakoľko dospelo k záveru, že na prerokovanie žiadosti nie je príslušné. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že Generálna prokuratúra SR postupovala rovnakým spôsobom. Ba práve naopak, listom zo dňa 10.07.2013 oznámila navrhovateľovi, že na jednej strane jej oprávnenie konať za štát je sporné, a podľa jej názoru je možné aplikovať ustanovenie § 4 ods. 2 citovaného zákona, na strane druhej uviedla, že nároky navrhovateľa na náhradu škody nemieni uspokojiť, o jeho žiadosti nebude ďalej konať s tým, že uspokojenia nároku sa môže navrhovateľ domáhať súdnou cestou. V dôsledku tohto vyhlásenia sa podľa názoru súdu Generálna prokuratúra SR stala orgánom verejnej moci konajúcim za štát. Na uplatnenie nároku navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím na súde sa podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vyžaduje kumulatívne splnenie nasledovných predpokladov: predbežné prerokovanie jeho nároku na základe jeho písomnej žiadosti príslušným orgánom, uplynutie 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a podanie riadneho opravného prostriedku poškodeným proti nezákonnému rozhodnutiu. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ požiadal listom zo dňa 15.01.2013 o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody Generálnu prokuratúru SR s tým, že táto mu listom zo dňa 10.07.2013 oznámila, že jeho nárok nemieni uspokojiť. Týmto navrhovateľ splnil prvé 2 predpoklady uvedené vyššie. Ohľadom tretieho predpokladu súd uvádza, že v súlade s ustálenou praxou štát zodpovedá i za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. K poslednému predpokladu súd uvádza, že navrhovateľ naplnil i uvedený predpoklad, keďže i proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a zároveň o vznesení obvinenia podal sťažnosť, a taktiež proti trestnému rozkazu podal odpor. Je nesporné, že v trestnom konaní vedenom na OR PZ Považská Bystrica pod ČVS:ORP-512/JP-PB-2010 a následne pod sp. zn. 2T/140/2011 vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica zastupoval navrhovateľa ako obvineného, resp. obžalovaného JUDr. K. O., advokát so sídlom v J. L.. Menovaný advokát vykonal právne služby, pričom navrhovateľovi za tieto vykonané právne služby vyúčtoval odmenu v celkovej výške 1496,32 eur. Navrhovateľ v konaní uviedol, že túto odmenu za neho zaplatila tretia osoba, ktorej to ešte nevrátil, na čo reagoval odporca tým, že navrhovateľovi nevznikla žiadna škoda. Súd súhlasí s tvrdením navrhovateľa, a síce že mu vznikol záväzok predmetnú pôžičku tretej osobe v budúcnosti vrátiť, a teda že ku vzniku škody došlo. Z ustanovenia § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, pričom súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne

vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktoré sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súd priznal navrhovateľovi náhradu škody za nasledovné úkony právnej služby, ktoré boli účelne vykonané: podľa § 12 ods. 3 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. - 16 úkonov právnej služby á 61,75 eur, 1 úkon právnej služby á 63,58 eur (06.04.2011, 7.4.2011 - prevzatie a príprava obhajoby vrátane nazretia do vyšetrovacieho spisu, 11.04.2011 - sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa OR PZ Považská Bystrica o vznesení obvinenia, 13.04.2011 - výsluch poškodenej MUDr. R., 14.04.2011 - výsluch vtedy obvineného K. E., 18.04.2011 - účasť na konfrontácii medzi K. E. a svedkom E. G., 03.05.2011 - účasť na konfrontácii medzi poškodenou MUDr. R. a svedkom E. G., XX.XX.XXXX- účasť na konfrontácii medzi vtedy obvineným K. E. a poškodenou MUDr. R., 01.06.2011 - výsluch svedkyne C. X., 06.06.2011 - výsluch svedka E. D., 08.06.2011 - písomné podanie vo veci samej s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por.. Z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, 20.06.2011 - výsluch svedkyne K. M., 21.06.2011 - výsluch poškodenej MUDr. R., 27.06.2011 - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu na OR PZ J. L., 24.10.2011 - písomné podanie vo veci samej - odpor proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 2T/140/2011-216 zo dňa 05.09.2011, 08.11.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Považská Bystrica, 06.12.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Považská Bystrica, 26.03.2012 - účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Trenčíne), podľa § 16 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. - 16 x režijný paušál á 7,41 eur, 1 x režijný paušál á 7,63 eur + 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. vo výške 235,55 eur, v celkovej výške 1413,32 eur. Prevzatie a príprava obhajoby dňa 06.04.2011 a nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 07.04.2011 súd považoval za 1 úkon právnej služby - prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom, nakoľko riadna príprava obhajoby predpokladá, aby sa právny zástupca (advokát) aj oboznámil so spisom (ak existuje). V časti o zaplatenie náhrady škody titulom vynaložených trov právneho zastúpenia prevyšujúcej sumu 1413,32 eur zamietol. Úrok z omeškania súd priznal navrhovateľovi z priznanej sumy odo dňa nasledujúceho po poslednom dni 6-mesačnej lehoty na vybavenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, t. j. od 18.07.2013 vo výške 5,5 % ročne podľa predpisov občianskeho práva. V zmysle § 17 ods. 1, 2 citovaného zákona sa náhradou škody rozumie skutočná škoda, ušlý zisk a nemajetková ujma. Keďže v zmysle § 16 citovaného zákona vyplýva, že už v žiadosti je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody (§ 16 ods. 1), a pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný (§ 16 ods. 4 veta druhá), súd návrh navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3000 eur zamietol práve s poukazom na absenciu tohto nároku v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Vzhľadom na zamietnutie návrhu v tejto časti, súd nepriznal navrhovateľovi ani úrok z omeškania zo sumy 3000 eur. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ bol v konaní úspešný v 31,43%, odporca v 68,57%. Odporcovi teda prináleží náhrada trov konania vo výške 37,14 % (68,57%-31,43%). Vzhľadom k tomu, že si ich v zákonom stanovenej 3-dňovej lehote od vyhlásenia rozsudku nevyčísľil, súd mu náhradu trov konania nepriznal, keďže zo spisu mu žiadne trov konania nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku, a to jeho vyhovujúcej výrokovkej časti a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Dôvodil tým, že v priebehu konania sám navrhovateľ uviedol, že účet z ktorého bola uhradená odmena za vykonané úkony právnej služby JUDr. K. O., patrí dcére jeho priateľky, ktorej to ešte nemal kedy vrátiť. Keďže tak vyšlo najavo, že navrhovateľovi škoda nevznikla, bolo preukázané, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný domáhať sa týmto návrhom náhrady škody s príslušenstvom v prisúdenej výške. Poukázal na ust. § 488 Občianskeho zákonníka a § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, ako aj ust. § 157 ods. 2 O.s.p., a vytýka súdu, že sa týmito ustanoveniami dôsledne neriadil. Považoval za pochybenie súdu, že stotožnil inštitút „záväzku“ s právnym inštitútom „škody“. Zatiaľ čo škoda je, ako uznáva súdny prax, znížením majetku vyčísliteľným v peniazoch, záväzok je iba možným zárodkom škody. V danej situácii by škoda mohla navrhovateľovi nastať, ak by sumu, ktorú tretia osoba zaňho plnila, tejto osobe zaplatil. Jeho záväzok je však možné priviesť legálne k zániku aj inak, prevzatím dlhu, dohodou o zrušení záväzku bez vzniku nového záväzku, splynutím, pričom ani jeden z týchto troch spôsobov splnenia, resp. zániku záväzku by nevyvolal vznik škody na strane navrhovateľa. V čase vydania rozsudku teda nebolo isté, že navrhovateľ svoj záväzok v budúcnosti splní tak, že tretej osobe zaplatí sumu, ktorú ona zaplatila za neho. Naviac z dikcie zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že v jeho režime sa možno domáhať len škody, ktorá vznikla prv, než sa poškodený jej náhrady začal domáhať. Nie je teda možné domáhať sa úspešne na základe zák. č. 514/2003 Z. z. náhrady škody, ktorá v čase rozhodovania súdu ešte nevznikla. Za pochybenie súdu po procesnej stránke tiež považoval, keď otázku

vzniku škody riešil jednou vetou, a ako túto rozhodujúcu okolnosť právne posúdil. Rozhodnutie súdu považoval za arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu nedostatku odôvodnenia. Z opatrnosti žiadal, aby odvolací súd na vyriešenie otázky, či je nespĺnený záväzok možné považovať za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., a či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v prípade, že škoda, ktorej náhrady sa domáha, môže nastať až v budúcnosti, pripustil dovolanie, keďže vyriešením týchto otázok ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a návrh zamietol.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 2T/140/2011-235 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/20/2012 bol oslobodený spod obžaloby. V nadväznosti na uvedené konštatoval, že konaním príslušných orgánov činných v trestnom konaní a v nadväznosti na uvedené rozsudky súdov, v predmetom trestnom konaní došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia a v dôsledku jeho vydania bola účastníkovi konania, v tomto prípade navrhovateľovi, spôsobená škoda. S poukazom na § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. a rozhodnutia vydané v trestnom konaní vedenom proti navrhovateľovi je navrhovateľ aktívne legitimovaný na podanie žaloby o náhradu škody. K tvrdeniu, že navrhovateľovi reálne škoda, dal do pozornosti § 17 ods. 1 cit. zákona, v zmysle ktorého sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, pričom podľa právnej teórie sa za skutočnú škodu považuje aj ujma spočívajúca v poskytnutí finančných prostriedkov na úkony štátneho orgánu alebo na úhradu trov konania pred ním, ktoré sa v dôsledku jeho nesprávneho postupu ukázali ako zbytočne vynaložené. V predmetnom konaní je podľa jeho názoru nesporné, že došlo k uhradeniu faktúry č. 2012065 a to navrhovateľom, na ktorého meno bola faktúra vystavená napriek tomu, že nedošlo k uhradeniu faktúry z účtu ktorého je majiteľom. V zmysle § 18 ods. 1 cit. zákona zahŕňa náhrada škody aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie, a v konaní v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. V predmetnom konaní došlo k úhrade účelne vynaložených trov konania navrhovateľom, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané rozhodnutie podľa § 18 ods. 1 cit. zákona, a tým mu vznikla škoda na majetku, ktorú si navrhovateľ uplatnil. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie odporcu zamietol a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 161,01 eur + 8 04 eur režijný paušál + 20%DPH, spolu 202,86 eur.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu /vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania / podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie vo vyhovujúcej výrokovej časti na tom právnom názore, že nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím na súde sa podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vyžadoval kumulatívne splnenie nasledovných predpokladov: predbežné prerokovanie jeho nároku na základe jeho písomnej žiadosti príslušným orgánom, uplynutie 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a podanie riadneho opravného prostriedku poškodeným proti nezákonnému rozhodnutiu. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ požiadal listom zo dňa 15.01.2013 o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody Generálnu prokuratúru SR s tým, že táto mu listom zo dňa 10.07.2013 oznámila, že jeho nárok nemieni uspokojiť. Týmto navrhovateľ splnil prvé 2 predpoklady uvedené vyššie. Ohľadom tretieho predpokladu súd uvádza, že v súlade s ustálenou praxou štát zodpovedá i za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. K poslednému predpokladu súd uviedol, že navrhovateľ naplnil i uvedený predpoklad, keďže i proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a zároveň o vznesení obvinenia podal sťažnosť, a taktiež proti trestnému rozkazu podal odpor. Je nesporné, že v trestnom konaní vedenom na OR PZ Považská Bystrica pod ČVS:ORP-512/

JP-PB-2010 a následne pod sp. zn. 2T/140/2011 vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica zastupoval navrhovateľa ako obvineného, resp. obžalovaného JUDr. K. Fatura, advokát so sídlom v J. L.. Menovaný advokát vykonal právne služby, pričom navrhovateľovi za tieto vykonané právne služby vyúčtoval odmenu v celkovej výške 1496,32 eur. Navrhovateľ v konaní uviedol, že túto odmenu za neho zaplatila tretia osoba, ktorej to ešte nevrátil, na čo reagoval odporca tým, že navrhovateľovi nevznikla žiadna škoda. Súd súhlasil s tvrdením navrhovateľa, a síce, že mu vznikol záväzok predmetnú pôžičku tretej osobe v budúcnosti vrátiť, a teda že ku vzniku škody došlo.

Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvého stupňa za správny, stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, ktorý považuje za dostatočne odôvodnený, v celom rozsahu podľa § 219 ods. 2 O.s.p.. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam odporcu uvádza nasledovné:

Ustanovenie § 18 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov stanovuje v odseku 1/, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. V odseku 2/ uvádza, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom a v odseku 3/, že súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že poškodenému prináleží aj náhrada škody spočívajúca v náhrade účelne vynaložených trov konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia, zahrňujúce účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Aj vo vzťahu k týmto trovám právneho zastúpenia platí, že musia byť splnené všeobecné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Nestačí teda len tvrdiť, že poškodený bol zastúpený advokátom, ale musí preukázať aj to, že za právne služby uvedenú peňažnú sumu skutočne vynaložil. Skutočnosť, že náhrada škody sa v tomto smere určí podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb znení neskorších predpisov, plní funkciu limitu rozsahu náhrady škody.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým si uplatnil voči odporcovi aj nárok na náhradu škody vo výške 1 496,32 eur s príslušenstvom podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci, spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím, spočívajúcej v zaplatených trovách právneho zastúpenia v súvislosti s jeho obhajobou v trestnom konaní. Súd prvého stupňa správne po vykonanom dokazovaní posúdil, že sú splnené podmienky aj pre založenie zodpovednosti odporcu podľa § 18 citovaného zákona. Napokon táto skutočnosť medzi účastníkmi sporná ani nebola. Spornou zostala tá skutočnosť, či navrhovateľovi skutočne vznikla škoda, keď trovy právneho zastúpenia v súvislosti s obhajobou navrhovateľa boli zaplatené advokátovi JUDr. K. O. dňa 14.12.2012 z účtu inej osoby. Z vyjadrenia navrhovateľa však vyplýva, že trovy právneho zastúpenia boli zaplatené z účtu dcéry jeho priateľky, ktorá mu ich požičala. Znamená to, že náhradu za právne služby navrhovateľ zaplatil z finančnej pôžičky prostredníctvom inej osoby, ktorá mu peňažnú sumu požičala. Okolnosť, že doposiaľ pôžičku nevrátil nemá na založenie zodpovednosti podľa § 18 hore cit. zákona žiadny vplyv. Preto odvolacia námietka odporcu nebola dôvodná. Napokon za správnu odvolací súd považuje aj výšku priznanej náhrady škody vo výške 1 413,32 eur vypočítanej podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom v čase vykonaných úkonov právnej služby.

Úspešnému navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.. Trovy predstavujú odmenu a náhradu za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a

náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov , vychádzajúc z hodnoty odvolacieho konania sumy 1 413,32 eur, za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 27.04.2014 á 71,37 eur + 8,04 eur režijný paušál v roku 2014 + 20%DPH 15,88 eur, spolu 95,29 eur.

Odvolací súd nepripustil dovolanie k odporcom navrhovanej otázke , či je nesplnený záväzok možné považovať za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v prípade, že škoda, ktorej náhrady sa domáha, môže nastať až v budúcnosti, nakoľko odvolací súd na tieto otázky zodpovedal a vyriešením týchto otázok sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.